In die sancto penthecostes. sermo. i.

Repleti sūt omēs spū sancto Actuū. ij. Tota solennitas hodierna est de aduentu spūs sancti q̄ visibiliter in forma ignis descendit de celo sup̄ apostolos ⁊ discipulos Jhu xp̄i. De hoc eciaz erit sermo noster ⁊ si deo placet habebimus mltas doctrinas ꝓ intellectus illuminacōne ⁊ vite instructōne. Salutetur vgo Maria ⁊c̄. Doctrina coīs est et clara ex textu euangeliorꝫ ꝙ apostoli ⁊ discipuli xp̄i ante xp̄i passionez ⁊ resurrectōez nō habuerūt plenitudinē spūs sc̄i licet enī habuissent ip̄m p̄ graciā gratificantē nō tamē habebant ip̄m ad plenitudinē gracie ⁊ p̄fectōnis spūaliter. qꝛ in multis erāt defectuosi. Et licet xp̄s p̄fecte ad plenitudinē gracie potuisset eis dare spm̄ sanctū tamē noluit ante suā passionez ⁊ resurrectōem eis dare. Racō est vt seruaret̄ conformitas inter corpus xp̄i ꝓprium et naturale ⁊ corpus eius appriatum ⁊ figurale. Corpus xp̄i ꝓprium ⁊ naturale est illud quod recepit in vtero vginis vnitū diuinitati. de quo dicit scriptura. peccata nostra ipē p̄tulit in corpe suo scz ꝓprio ⁊ naturali. pr̄ia pe. ij. Corpus aūt xp̄i appriatuz ⁊ figurale est eccīa que tota erat in apostolis ⁊ discipulis xp̄i cui⁹ corporis ipē xp̄s est caput. Auc̄tas. Ipsum dedit caput sup̄ omnez ecclesiaz que est corpus ipsi⁹. ad Ephe. i. Modo certum est ꝙ ante resurrectōem xp̄i in corpore xp̄i ꝓprio ⁊ naturali erāt multi defectus nō morales s̄ naturales. Jō ad seruandū ꝓporcōnez in corpe figurali ⁊ mistico xp̄i ante suā resurrectōez fuerūt mlti defectus morales. Sz post xp̄i resurrectōez qn̄ corpus suū naturale fuit liberū omib⁹ defectib⁹ naturaliū passionum conueniēs fuit vt eius corpus misticuz et figurale haberz eciā plenitudinē spūs sancti. Et istā racōez tangit Johēs cuz dicit Nondū erat spūs datus qꝛ nondū erat Jhs glorificatus. Johis. vij. Sed hodie ad plenitudinē gracie ⁊ p̄fectōnis spūalis receperūt spm̄ sanctū. De hoc loquit̄ thema dicēs. Repleti sunt om̄s spiritu scō. Non dicit acceperūt spm̄ sanctū qꝛ iam ipsum acceperāt p̄ graciā gratificantez. Sed repleti sunt qd̄ idem est ꝙ iterū impleti. Sicut Joh. iij. Renatus. i. iterū natus. ita ꝙ repleti. i. iterꝫ impleti. Inuenio ꝙ post xp̄i resurrectōez apl̄i. et discipuli xp̄i receperunt spm̄ sanctum trib⁹ plenitudinib⁹.

Primo cū plenitudīe sc̄ie intellc̄ual̄.
Scdo cū plenitudine potēcie spūalis
Tercō cū plenitudīe eloquencie vniuersalis. Sed recepcō hodierna fuit maior. Ideo dicit thema. Repleti sunt omnes ⁊c̄. Dico primo ⁊c̄. ꝙ primitus erāt rudes simplices ⁊ ignorantes ⁊c̄. Sed post resurrectōem impleuit intellectus eorꝫ de sc̄ia intellectuali. ita vt clare intelligerent scp̄turas dicens eis. Necesse est impleri omīa que scripta sunt in lege moysi ⁊ ꝓphetl ⁊ psalmis de me. Tūc apperuit illis sensuz vt intelligerēt scripturas. Luc̄. vlti. De ista plenitudine possum⁹ dicere. Impleti sūt spū sancto scz intellectualiter. Scdo receperūt ipsū cum plenitudine potencie spūalis. Quia presidentes vel legati pape magna indigent potēcia. Ita ⁊ apl̄i qui fuerūt legati a papa Jhesu missi ꝓ xp̄o legacōe fungimur. ij. ad Cor. v. Oportebat g̊ eos habere potenciā spūalem. Ecce quō dedit eis hanc ptātez post resurrectōez dicens eis. Sicut misit me pater ⁊ ego mitto vos. B cū dixisset insufflauit ⁊ dixit. Accipite spm̄ sanctuz quorꝫ remiseritis

peccata remittētur eis. ⁊ quoꝝ retinueri tis retenta sunt. Job. xx. Quare insuffla nit. Dico ꝙ ad ostendendū auctēz spi ritus sci qui ab eo ꝓcedit. Sicut enī an hēlitus ꝓcedit ab anhēlāte. ita spūs scūs nō solū a patre ⁊ a filio ꝓcedit. De ista plenitudine possemus dicere ad thēmā scz Cōpleti sūt spū sancto. Ex potēcia spūa li. qz tunc fuit ꝓpleta ꝓmissio quā xpus dixit ante passionē suā dicēs. Amen di co vobis quecūqz alligaueritis sup ter ram erūt ligata ⁊ in celis. ⁊ quecūqz sol ueritis sup terrā erunt soluta ⁊ in celis. Math. xvij. Tercō receperūt spīm sā ctum cū plenitudine de eloquēcia vniuer sali. Et istā gratiā receperūt hodie de q̄ dicit thema Repleti sunt ⁊ ad quid. dic et ceperūt loqui varijs liguis ꝓut spūs scūs dabat eloqui illis. Actu. ij. Patet thema ⁊ sum mō in materia p̄dicanda Mō ad practicā venio quaz declarabo p quatuor disponēs necessarias ad reci piendū spīm sanctū cū plenitudine grāꝝ

Prima est abstinencia corpalis.
Secūda oratō affectualis.
Tercia cōcordia fraternalis
Quarta audiencia doctrinalis.

Omēs istas disponēs ⁊ quālibet earuz habuerūt apli ⁊ discipuli xpi ꝓpter quod dixit thema Repleti sūt ⁊c. Prima disposicō ꝓpria ⁊ necessaria ad recipien dū gratiā spūs sancti est abstinencia cor poralis a nimio cibo. potu. dormicōne. lo cucōne. risu delicijs. ab aspectu mulierum siue hominū ⁊ gentiū ꝓuersacōe. talis ab stinencia est disposicō ꝓpria ⁊ necessaria ad recipiendu spīm sanctū. hoc declaro p talem similitudinē. Si enī lignis viridib? aut madefactis apponatur ignis nō acce dunt quoadusqz ligna sint sicca ⁊ exusta. Siccatō enī lignoꝝ necessario p̄cedit ig nicōez. Ita de vob ꝓsone dissolute in ci bo potu ⁊c. sunt vt ligna viridia. Jā dr dissoluto. Q ⁊ quō est crudus. Si ergo vultis ꝙ ignis spūs scūs inflāmetur et accendatur in vob oportet siccari vos. et nō ita sepe comedere bibere nec dormi re ⁊ sic de alijs. Abstinere se de negocijs mundanis. de placencia corpali ⁊ hmōi et tunc ignis spūs sancti accendit in vo bis. Auctas. Proplxte Ezechieli fuit ostensus magnus cāpus plenus ossibus mortuoꝝ. quib ossib dixit ꝓpha ex pte dei Ossa arida audite verbū domini. hec dicit dūs deus ossibus hijs. Ecce ego in tromittam in vos spīm ⁊ viuetis. Ezec. xxxvij. Ossa arida sūt ꝓsone abstinētes a delicijs. vicijs. ⁊ negocijs. In istis mit tit deus spīm sanctuz. Patet g̃ ꝙ absti nencia est disposicō ꝓpria ⁊ necessaria ad habendū gratiā spūs sancti. Dico ꝙ istā habuerūt apostoli ⁊ discipuli xpi. Nam a die ascensionis vsqz hodie ieiunauerūt. et abstinuerūt non solū a cibo ⁊ potu ⁊ a negocijs ⁊ a delicijs Scientes ꝙ abstinē cia erat necessaria Hoc habet a triby euā gelistis qui dicūt ꝙ pharisei venerūt ad xpm di. Magister. ⁊ xpus quid vultis. dixerūt quare discipuli Jobis ⁊ phari seoꝝ ieiunāt. tui autem discipuli nō ieiu nant Mar. ij. Rūt xpus. Nunqt pōt filij nupciarū q̄diu est cum illis sponsus ieiunare. venient autē dies cum auferet eis sponsus ⁊ tunc ieiunabūt in illis die bus. Marci. ij. Ex isto textu habetur ꝙ apli a xpi ascensione qz tunc ablatus fu it eis sponsus vsqz hodie ieiunauerūt a ci bo potu negocijs ⁊c. Fiat g̃ racō Si ab stinencia est ita necessaria ad habendum spīm sanctuz ⁊ istam habuerūt apostoli. q̄d dicemus. Repleti sunt omēs spū sā cto. Quia hodie descendit ille ignis spūs sancti qui eos inflāmauit. Secūda cō dicō multū necessaria est oratō affectua lis scz deuota. quia aliqui orāt que ꝓprie nō dicūtur oracōes ⁊ quedā recitacōes. quādo induūtur ⁊ mulieres qī ornant. tales ꝓprie non dicūtur oracōnes. Sed

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

oracō affectualis est quādo homo flectit genua eleuādo manus erga celuz ⁊ oculos ⁊ cor quēadmoduz supplicat coram papa ⁊ rege. Cogitetis ꝙ videatis xp̄m in cathedra glorie ⁊ minatur vob̄ ⁊ tunc veniet terror in corde vestro ⁊ incipietis oracōez. Ista est disposicō bona ⁊ necessaria ad recipienduz sp̄m̄ sanctuz. Declaratur hoc ꝑ silitudinē de anhelāte q̄ emittit anhelituz ab ore caliduz ⁊ humidum et post attrahitur aura recēs. Ita oracō deuota est anhelitus calidus ꝑ deuocōez et humidus qn̄ deus dat lacrimas ī oracōe. Sic eī attrahitur aura recens sp̄us scti qui ex eius potencia refrigerat aīam cōtra febres peccatoꝝ auaricie. luxurie. etc̄. Auc̄tas p̄s dicit Os meū aperui ⁊ attraxi sp̄m̄ scz in oracōne ardenti. Mō apl̄i ⁊ discipuli xp̄i scientes istam disposicōem esse necessariā a die ascensionis q̄libet die ⁊ nocte orabāt affectualiter vsq̄ hodie. Auc̄tas. Hij omēs erāt ꝑseuerātes in oracōe vnanimiter cum mulieribꝫ et Maria matre Ihu Actu.i. Modo est hic questio bona ⁊ subtilis de predestinacōe Diceret aliq̄s ⁊ nunq̄t xp̄us ꝓmisit ⁊ ordinauit ⁊ p̄destinauit infallibiliter mittere apl̄is spirituz scm̄q̄d ergo oportebat eos orare ⁊ petere vt mitterz Istā questionez faciūt mlti dicēdo. Si deus p̄destinauit me saluatū q̄d oportz me laborare ⁊ facere pn̄iam quia ex quo deus ordinauit ita fiet. Rn̄deo ego ⁊ dico ꝙ deus p̄destinauit ordinauit ⁊ ꝓmisit mittere sp̄m̄ sanctū apl̄is ⁊ discipulis tn̄ fuit necessariū vt orarent peterent. ḡ ꝓmissio p̄t falli. dico ꝙ nō. Sed licet deus ꝓmitteret ⁊c̄. tn̄ requiritur disposicō verbi gracia. Si papa ꝓmittit tibi amphoram de balsamo vel de crismate. qui sunt liquores p̄ciosi ⁊ tu venis ad recipiendū balsamū cum amphora immunda plena stercore. papa nō daret tibi quia ī promissione iā intelligitur debita prepa racō vasis. Idem quādo papa Ihesus ꝓmisit apl̄is sp̄m̄ sanctum. quasi diceret promitto vobis implere amphoras vestras scz cōsciencias intellectū memoriam ⁊ voluntatem balsamo sp̄us sancti. ꝓpter hoc apostoli debebant lauare cōsciēcias suas abstinendo orando ⁊ hmōi. Idem ⁊ de p̄destinacōe omnes p̄destinati iam sunt scripti in carta alba literis aureis ⁊ non scribitur solū ibi petrus vel Iohannes vel magdalena ⁊c̄ saluabitur. sz eciā opus ꝑ quod saluabitur. scz qr erit baptizatus ⁊ erit misericors paciens castus ⁊c̄. Idem de p̄scitis ⁊ damnatis iā omnes sunt scripti in carta nigra ⁊ non solum est ibi scriptum talis damnabitur. sz eciam opus quo damnabitur. qr erit peccator suꝑbus auarus luxuriosus vel vindicatiuus ⁊ finaliter erit impenitēs. Si ḡ presciti ⁊ damnati dimittunt opa nō sequit̄ ille effectus damnacōnis. qr ita est ordinatum ꝙ talis effectus damnacionis vel saluacōnis sequatur ex talibꝫ operibꝫ. Ista est racō quare apostoli orabant licet essent certi de xp̄i ꝓmissione. Inde dixerūt. paremus nos qr aliter n̄ daret nobis. Gregoriꝰ. Ipsa eterni regni predestinacō sic est ab omīpotenti deo disposita vt ad hanc electi ex labore perueniāt vt orando mereātur accipere qd̄ eis omnipotēs deus ante secula disposuit donare. Tercia condicō necessaria ē concordia fraternalis non habere rancorem. odia. malas voluntates. nec desiderium vindicte contra ꝓximuz. Quia spiritus sanctus non habitat in loco. villa. seu cōmunitate diuisa. Ad hoc racō naturalis. Quia sicut sp̄us humanus ad hoc ꝙ vitam det corpori requirit coniūctionem menbrorum. quia si menbra sunt diuisa. scz caput seorsum. ⁊ manꝰ ⁊ pedes et sic de alijs. sp̄us recedit nec remanet cum aliquo menbro diuiso. Ita eciam ē de sp̄u sancto. Cogitate ꝙ tota commu

nitas est vnum corpus. ⁊ habet multa
menbra ⁊ diuisa. vt corpus humanum.
Oculi sunt speculatiui ⁊ homines scien-
cie. aures sunt iudices ⁊ domini qui hn̄t
audire iusticias. Nares sunt deuoti xp̄i
odorez ⁊ sanctoꝝ sencientes. Os sacer
dos qui comedit sacramentū eucharistie
quod sustinet totum corpus. Pedes et
tibie sunt eniz milites qui portāt totum
corp⁹ Laboratores qui sustinent totū.
sunt pedes Auc̄tas. Sicut enim in vno
corpore scz humano multa mēbra habe
mus. omnia autem mēbra non eundez
actum habent. Ita multi vnū corpus su
mus in xp̄o. Ad roma. xij. Et q̄ꝫdiu su-
mus vniti ⁊ coniuncti in bona pace ⁊ cō
cordia. quia maiores diligūt minores ⁊
minores honorant maiores. clerici con-
ueniunt cum laycis. et econuerso. vir cū
vxorē ⁊ econuerso. Pater cum filijs. ⁊
econuerso. tamdiu spiritus sanctus viui-
ficat corpus communitatis. Sed si men
bra sunt diuisa ꝑ inuidiam rancores ⁊c̄.
statim recedit spiritus sanctus. Auc̄tas.
Hij qui segregant semetipsos animales
spiritum non habentes Jude. ij. Patet
g̃ ꝙ necessaria est concordia fraternalis.
Istam habuerunt apostoli ⁊ discipuli
xp̄i. Discordia ⁊ diuisio fuerat inter eos
scz inter apl'os. Johannem ⁊ Jacobuz
ex vna parte ⁊ alios ex alia parte. quia
mater eorum ad eorum instanciaz dixit
xp̄o Dic vt sedeāt hij duo filij mei vn⁹
ad dexteram tuam. ⁊ vnus ad sinistram
in regno tuo. Mathei. xx. Et audientes
decem indignati sunt de duobus fratribꝫ
ibidem. Cogitate qualiter petierunt ve-
niam ⁊ pie ⁊ racōnabiliter credendum ē
pro bona eorum concordancia. Quia
Jacobus ⁊ Johānes ab alijs petierūt
veniam de eorum presumpcōne ⁊ maio
ritate. quam petebant. Secundo fuit
discordia inter apostolos adinuicem q̄s
eorum esset maior in regno celorum. vt
patet Luc̄. xxij. Cogitate ꝙ in hijs die-
bus ꝯcordantes petierunt veniā. Ter
cia inter Thomam apostolum ex vna ꝑ
te ⁊ alios ex altera parte. quia Thomas
erat ita durus ꝙ nolebat credere alijs a
postolis sibi dicētibꝫ xp̄m surrexisse. Co
gitate qualit̄ petijt ab eis veniam de sua
duricia cordis. Itez inter magdalenam
et alias marias ⁊ apostolos. que quan-
do dixerunt apostolis xp̄m surrexisse vi-
sa sunt ante illos quasi deliramentū ver-
ba ista. ⁊ non credebant illis. Luc̄. vltio
Et petierunt veniam ab eis. Cogitate e
ciam qualiter apostoli ⁊ singulariter tho
mas apostol⁹ petierunt veniam virgini
Marie que quando dixit eis ꝙ filius su
us surrexerat a mortuis ⁊ apparuerat nō
crediderunt ei. Ideo in die ascensionis ī-
crepauit eos xp̄us vt patet. Marci vlti.
Recumbentibus vndecim discipulis ap
paruit illis Jhesus ⁊ exprobrauit incre-
dulitatem illorum et duriciaz cordis qꝛ
hijs qui viderant eum resurrexisse. non
crediderant. Ideo in hijs diebus pacifi
cauerunt se. Dicit textus. Dum conple
rentur dies penthecostes erant omnes
pariter. i. concorditer in eodem loco Ac
tuum prīo Si ergo hodie vultis accipe
re spiritum sanctum pacificate vos exē-
plo apostolorum. Quia alias non pote-
stis ipsum accipere. Auc̄tas. Pacem se
quimini cum omnibus ⁊ sanctimoniam
sine qua nemo videbit deum. Contēplā
tes ne quis desit gracie dei ⁊c̄. Ad hebre
os. xij. Nota pax sanctimonie est pax
que est bona ⁊ vera ꝑm deuz. qꝛ alia pax
est mala vt peccatorum. latronum. homi
cidarum ⁊ huiusmodi. Quarta dispo
sicō multum necessaria ad recipiendum
spiritum sanctum est audiencia doctrina-
lis. audire libenter verba dei. Non autez
dico ouidij. terencij. virgilij ⁊ sic de alijs
quia qui non habuerunt spiritum sanctū
quō darēt vob̄. Sz doctrina dei illa dat

spiritumsanctum declaret p similitudi-
nem de ignili qd pcussio est lapidis ad
ferrum excutit ignem Recte ita est de p̄
dicatione. lapis ignitus est christus. pe-
tra aūt erat christus p̄ma ad Corinth.
decimo. Ferrum vel aer est lingua predi
catoris. Auctoritas. Non vos estis q̄
loquimini sed spiritus patris nostri q̄ lo
quitur ⁊c̄ Mathei. x. materia nigra ē po
pulus qui est niger ex peccatis. Accendit
autē ignis spiritussancti. quando in pri-
ma uel secūda vel tercia p̄dicatione. su-
perbus vanus pomposus humiliatur. p
ponit decetero viuere simpliciter. Mo-
do persona est ignita igne spūssancti. et
sic de alijs peccatis. Auctoritas adhuc
loquente petro verba hec. cecidit spirit⁹
sanctus super omnes qui audiebant ver-
bum Actuū decimo. Istam audientiaz
doctrinalem verbi dei habuerunt apo-
stoli. quia a die ascensionis citra quoli-
bet die habuerunt sermonem. Si dicat
quis predicabat. Dico q̄ virgo maria.
quā christus dimisit loco sui doctricem ⁊
magistram. doctrix id est doctorissa est di
scipline dei ⁊ electrix operum illius. Sa
pientie octauo. Christus autem ante su-
am ascensionem ꝓmisit mittere aposto-
lis spiritumsanctum di. Expedit vobis
vt ego vadam si autem non abiero. para
clitus non veniet ad vos. ⁊ cum vene-
rit ille arguet mundum de peccato. ⁊ de
iusticia ⁊ de iudicio Johānis decīosexto
sed non dixit eis quando scilicet qua die
nec qua hora. Alia ꝓmissio fuit in die
ascensionis quando fuit in monte oliueti
et debuit ascendere dixit Johānes qui-
dem baptizauit aqua. vos autem bapti
zabimini spiritusancto non post multos
hos dies Actuū. x. apostoli nescientes
certam diem hui⁹ ꝓmissionis in die a-
scensionis ⁊ feria sexta in crastinuz ⁊ sab
bato exspectauerunt credentes q̄ in illis
diebus mitteret spiritumsanctum. Sed
transactis his tribus diebus. Videntes
q̄ christus non miserat eis spiritnmsan-
ctum ceperunt tristare ⁊ dicere adinui-
cem. O ⁊ quando mittet. Respondit v
nus eorum non dubitetis quia cras que
est dies dominica mittet. Motiuuz qd
me mouet est hoc. quia tali die deus for
mauit lumen ⁊ diuisit lucem a tenebris
Ideo rationabiliter tali die mittet no-
bis lumen spiritussancti. ⁊ transiuit do-
minica ⁊ non misit ⁊ mirabantur. dixit
alter. die lune mittet quia tali die fecit
firmamentum ⁊ diuisit aquas que sunt
super firmamentum ab aquis que sunt
sub firmamento. tali ergo die. quia nos
indigemus firmamento fortitudinis vt
diuidamus aquas virtutum. ab aquis
viciorum ⁊ nō venit. dixit alius die mar
tis veniet seu mittit quia tali die produ
xit plantas ad fructificandum. tali ergo
die mittet vt possimus plantare fidem
catholicam vt possit facere fructus ⁊ ex-
pectantes non venit. Dixit alius in die
mercurij mittet Racio quia tali die for-
mauit solem lunam ⁊ planetas. tali ergo
die mittet vt creet in nobis solem carita
tis. lunam spei. stellas virtutum. ⁊ nō ve
nit. Cogitate qualiter mirabant ⁊ trista
bantur. Dixit alius die iouis mittet. q̄a
tali die ascendit ab aspectibus nostris.
Ideo tali die consolabit. ⁊ non venit.
Dixit alius die veneris mittit quia tali
die fuit passus ⁊ nos habuimus dolo-
res sue passionis, ꝓpter q̄ tali die mere-
mur q̄ det nobis spiritumsanctum con-
solatorem. non venit. Dixit alius in sab
bato veniet. quia tali die fuimus disper
si ita q̄ vn⁹ nō remāsit cū alio Jō hodie
vt sibi vniamur mittet. videntes aūt q̄
sabbatū transierat ⁊ non venerat ⁊ iam
perdiderant compotuz dierum ⁊ time-
bant iudeos. dicit textus. Erant enim

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

congregati propter metum iudeorum
Cogitate quomodo rōnabiliter erant
tristes ⁊ desolati. Ideo hodie simul con
gregati iuerunt ad portam camere virgi
nis Marie exspectantes. quando exiret
vt consueuerat. Ipsa aūt virgo surge-
bat in media nocte. iuxta illud media no-
cte surgebam ad confitendū tibi. Et di-
cebat officiū suū. Quando ergo virgo
maria exiuit camerā ⁊ vidit oīes apl'os
et discipulos flentes. dixit eis q̄d ē hoc
filij mei. de quo fletis q̄r filius meus mo
do regnat in celis. Et dixerunt sibi. Bn̄
dicta mater nr̄a filius vester ꝓmisit no
bis mittere spiritū sanctū d. ꝙ nō dimit
teret nos orphanos inter iudeos. modo
aūt sunt decem dies transacti ꝙ ip̄e ascē
dit ⁊ non misit nobis spiritū sanctū. Re-
spondit virgo. non dubitetis filij mei. q̄r
filius meus nō habet conditiones hoīm
mundanoꝝ qui in pauꝑtate cognoscunt
amicos. ⁊ qn̄ sunt in ꝓsperitate ⁊ honore
non curāt nec recordant̄ de eis. Sed di
cam vobis rōnem. quare nondū misit ne
scitis vos. ꝙ qn̄ deꝰ extraxit ꝑpl'm israel
de captiuitate egipti q̄nq̄gesimo die de-
scendit in forma ignis in mōte synai dā-
do legem. Et apl'i virgo bn̄dicta bene
scimꝰ illud. Et virgo hoc fuit figura filiꝰ
meꝰ ī die resurrectōis sue extraxit d̄ capti
uitate inferni oēs sibi credentes ⁊ obe-
dientes. hodie aūt est q̄nq̄gesima dies a
sua resurrectione filij mei. Ideo mittet
modo spiritū sanctū. Jō ponat̄ vos om
nes in deuota oratōne q̄r q̄ a deo ordīa-
ta sūt p̄cibꝰ ⁊ deuotis oratōnibꝰ sūt im-
petranda. tūc petrꝰ apl's cum alijs apl'is
posuerūt se ad vnā partē ⁊ quilibet orā
do dicebat. Cor mundū crea in me deꝰ
et spiritū rectū innoua in visceribꝰ meis
Dauid registrauit eā p̄s. l. Lazarus āt
cum alijs. lxxij. discipulis ad aliā partez
flexis genibꝰ orando dicebāt. Sensū tu
um dn̄e q̄s sciet nisi tu dederis sapientiā
et miseris spiritū sanctum tuum de altis-
simis ⁊ si correcte sunt semite eoꝝ qui
in terris ⁊ que tibi placent didicerunt ho
mines. nā per sapientiā sanati sunt qui-
cūq̄ ⁊c̄ Sapientie. ix. Maria magdale-
na ⁊ alie sancte mulieres flexis genibus
orando dicebant. Redde mihi leticiam
salutaris tui. ⁊ spiritu principali confir-
ma me. Deinde dixerunt apostoli virgi-
ni marie v̄go bn̄dicta vos etiā oretis. q̄r
statim audiet vos filiꝰ vester ⁊ erat tūc
hora tercia. Tunc virgo flexis genibus
orauit dicens. Emitte spiritū tuū ⁊ cre
abuntur ⁊ renouabis faciem terre ī p̄s.
Nota creabūtur scz virtutes infuse gra
tie dona ⁊ perfectiones ⁊ renouabis fa-
ciem terre scz per p̄dicationem apl'orum
et discipuloꝝ tuoꝝ. Facta oracōe a vir
gine maria. subito factus est de celo so-
nus magnus adinstar tonitrui non ter-
rentis sed delectantis fuit quasi vox re-
sponsiua virgini marie. quē sonū audie-
runt iudei. qui erant in irl'm ⁊ subito ad-
instar venti descendit de celo. ⁊ ille so-
nus repleuit totā domū vbi erant apl'i
et tota domꝰ repleta est igne. Judei āt
ad dictū sonū concurrerunt ⁊ videbant
ignem clarum ꝑ fenestras sed ille ignis
non comburebat sed illuminabat ⁊ vi-
debant fumū album vt fumū incensi. ⁊
ignis ille diuisit se adinstar linguaꝝ ⁊ se
dit supra singulos eoꝝ ⁊ repleti sūt om
nes spiritusancto. Tunc fuit completa
ꝓphetia Joelis. In diebus illis effundā
spiritum meum super seruos meos ⁊ an
cillas meas. ⁊ dabo prodigia in celo ⁊
in terra. sanguinem ⁊ ignem ⁊ vaporem
fumi. Sol conuertitur in tenebras ⁊ lu-
na in sanguinē. anteq̄ veniet dies dn̄i
magnus ⁊ horribilis. ⁊ erit oīs qui inuo
cauerit nomē dn̄i saluus erit Joelis. ij.
Nota dabo prodigia in celo quia tunc
celum videbatur sup irl'm sanguinolen-
tum innuēs ꝙ merito passiōis xp̄i mitte

batur spūssanctus apostolis ⁊ discipulis. Et in terra apparuit ignis clarus q̄ ab oī bus poterat videri in domo vbi erant apostoli. Et vapores fumi ad modum fumi incensi ⁊c̄.

In die Penthecostes sermo. ij.

Pacē relinquo vobis pacem meā do vob̄ Johis. xiiij. Si volumus cogitare ⁊ diligenter pensare totam vitam christi. a principio scz natiuitatis vsqz ad passionem. inter alias virtutes singulariter p̄dicauit ⁊ voluit pacem esse inter christianos. Et potest declarari sic. quia iam in sua natiuitate voluit vt angeli cantarent nouā cantilenam vt moris est dn̄oꝝ. scz gloria in altissimis deo et in terra pax hoībus bone voluntatis. Luce. ij. In quo ostendit̄ ꝙ sibi placet pax. Itez si respicimus suā vitā qn̄ fuit adultus ⁊ ibat p̄dicando ⁊ intrabat ciuitates villas castra ⁊ domos. modus salutationis sue vel eius erat dicere pax vobis. vt ponit̄ ab euangelistis non dicebat salus vel bona dies. sed pax in qua consistit omne bonū. Itē aplis ⁊ discipulis ⁊ alijs ip̄m sequentib̄ dixit pacez habete inter vos Mar. nono. Itez qn̄ voluit mittere discipulos ad p̄dicanduz dixit eis. In quācunqz domū intraueritꝭ salutate eam. dicendo pax huic domui. Math. quarto. Itē in nocte passionis recedens a suis discipulis ⁊ ꝓ hereditate dimittens eis pacem. dixit thema Pacem relinquo vobis pacem meā do vobis ⁊c̄ ac si aliquis aplus dixisset sibi domine qn̄ aliquis dn̄s moritur aliq̄d dimittit suis ⁊c̄ etiam quando morit̄ pater dimittit filijs hereditatē. Ideo vos qui modo vultis mori ꝓ saluatione ⁊c̄ dimittetis aliquid nobis. Respondit pacem relinquo vobis pacem meā do vobis patet thema. Modo intendo declarare Que pax sit ista. ⁊ in quo consistit. Et inueni ꝙ est triplex. Prima est pax ethica id est personalis scz in se. Secunda est pax ycononica id est domestica Tercia est pax pollitica id est vniuersalis verba sunt philosophoꝝ ⁊ de qualibz dicit thema. Pacem relinquo vobis pacem meā do vobis ⁊c̄. Dico primo etc̄ scz quando homo habet pacem secū quando anima ⁊ corpus. spiritus ⁊ caro concordant. qd̄ est bene difficile scz concordare istos duos inimicos inter quos naturaliter est guerra. quia ꝙ vult vnus displicet alteri vultis intelligere quomodo ista guerra est magna. vidistꝭ vnq̄z torqueri aliquē quē corda trahit sursum. pondus deorsum nunquid talis est magna pena seu guerra. talem guerrā habet quilibet nostrū. anima inq̄tuz de natura sua est spūalis. trahit sursum. vellet contemplari ⁊c̄ ꝫ pond⁹ carnis trahit deorsum ad mūdanas delectationes. luxurias corruptōnes. de ista guerra dicit scriptura. Caro cōcupiscit aduers⁹ spiritū. spūs āt ⁊c̄ ad Gal. v. Mō videā⁹ quō poterim⁹ facere pacē ī ista guerra. Dico ꝙ hz fieri dupliciť. vl' ꝙ aīa hūilietur ⁊ cōsentiat carni ad oēs suas voluntates vl' ecōuerso. Prim⁹ mod⁹ ē malus ⁊ reꝓbat⁹ ꝯ deū rōnē ⁊ naturā. Sicut si nobilis dn̄a ⁊ generosa haberet guerrā cū sua ācilla ⁊ captiua vili ⁊ īmunda. ⁊ vos tractādo pacē diceretꝭ ꝙ dn̄a subiciat̄ captiue ī oīb̄ ꝫ esset iniqnū. vn̄ dicit Bern. Nō decet dn̄az ancillari nec ancillā dn̄ari. ita eēt de aīa nobili ⁊ generosa de sb̄a spūali. si haberet subici carni captiue sue. talis pax nō esset bona. q̄a nō decet dn̄am ancillari. Ergo oz ꝙ ista pax fiat ecōuerso scz ꝙ caro tanq̄z captiua humiliet̄ ⁊ subiciat̄ dn̄e scz aīe. ⁊ hoc qn̄ hō cū ieiunijs. vigilijs ⁊ alijs aspiratib̄ hūiliat carnē qz caro vt captiua re-

calcitrat contra dominā. sed quando sic
affligitur quasi lassa subijcitur carni ꝓ
pter hoc est inuenta penitentia ad facien
dum pacē ꝑsonalē in se. Et iste modus
faciendi pacē est bonꝰ ⁊ rōnalis ⁊ istum
vult deꝰ. Ideo dicebat ille scūs homo
Job pacē habeat tabernaculū tuū id est
ꝑsonā vt visitās speciē tuā id ē animā nō
peccabis Job. v. Sed multi faciūt op
positū nesciūt sustinere istā guerrā anīe
et carnis. ⁊ volentes pacificari. cōplacēt
carni. vultis cognoscere ꝙ pctm̄ ē. No
ueritis ꝙ erat q̄dam rex vnicā hn̄s filiā
sibi carā cui voluit dimittere totū regnū
suū que assimilabat̄ pr̄i ut ouū alteri o
uo. Accidit ꝙ iste rex voluit ire ad terrā
sanctā ad visitandū sanctuaria. Et vni
militi cōmisit filiā suā cū captiua que ei
seruiret. dicēs militi ꝙ curaret diligenter
de filia. ꝓmittēs militi ꝙ in regressu ma
gnificaret eū. Qui miles post regis reces
sum adamauit captiuā despecta filia re
gis sibi in oībꝫ cōplacens ⁊ voluit ꝙ ca
ptiue seruiret̄ a filia regis ⁊c̄ dicatis q̄d
meret̄ ipe miles ⁊c̄. Jō qn̄ venit rex ⁊c̄
Iste rex est ihs xp̄s filiꝰ virginis Ma
rie. rex regū. filia dilecta est aīa q̄ p̄cise as
similat̄ sibi plusq̄ ymago depicta qꝛ ad
ymaginē dei creata. dixit deꝰ qn̄ voluit
creare hoīem. Faciamus hoīem ad yma
ginē ⁊ silitudinē nr̄am qd̄ nō dicat̄ nec in
telligit̄ q̄tum ad corpus. qꝛ deus incor
poreus est sed q̄tum ad animā que est
de natura spūali nobili ⁊ generosa ⁊ pul
cra. vn̄ si possetis videre vnā animaꝫ in
sua pulchtitudine inq̄tū est ad ymaginē
dei nolletis cōmedere nec bibere intm̄ ꝙ
pulchritudo solis vel lune nihil ē respe
ctu ⁊c̄. Et diligatur a xp̄o intātū ꝙ sibi
vult dare regnū celeste ⁊ videt̄ ꝙ dile
xerit eā plusq̄ se. Quare voluit nasci ⁊
in hoc mūdo. xxxiij annis cōuersari ⁊ tan
dem pati ⁊ mori. totū amore filie ⁊ po
terat dicere da mihi aīas. cetera tolle ti

bi Gen̄. xiiij. Iste rex voluit ire vltra
mare ad visitandū sanctuaria. Iste mun
dus dicit̄ mare ꝓpter vndas. ⁊ ꝑicula. ⁊
parui pisces cōmedunt̄ a magnis. ⁊ ī die
ascensionis ab isto mundo recessit ⁊ filiā
suā cōmisit vni militi. qꝛ aīam tuā cōmi
sit tibi ⁊ meā mihi ⁊c̄ cū captiua. s. carne
vt seruiat sibi. Et nos mō adulterino cū
captiua scꝫ carne cōsentimꝰ spreta anīa
et volumꝰ ut seruiat sibi aīa q̄re induimī
Nunq̄d amore carnis. q̄re ꝑatis lectuꝫ
delicatū. Nunq̄d amore captiue. Et de
filia regis non curamus sed morit̄ fame
et incedit nuda ⁊ cruda. Caro sepe lauat̄
et mundat̄. ⁊ de filia regis nō fit mentio
nec de ea curamus. homīes laborant ꝑ
terrā. per mare. ꝓ captiua. Et ꝓ anīa fi
lia regis non potestis quiescere in dn̄ica
etc̄. In eadem cōdemnatione militis e
stis. Cogitate quid faciet vobis rex qn̄
veniet cito in iudicio generali vel ꝑticu
lari. quid dicitis. Ecce ergo qd̄ peccatū
est velle plus cōplacere carni q̄ anime.
Ecce do vobis consiliū vt quolibet die
curetis de filia regis sicut de captiua cui
ordinate bis in die datis refectionē. scꝫ
prandium ⁊ cenam. Idem faciatis ani
me orando de mane ⁊ de sero. prius be
nedicendo mensam scꝫ signando se. ⁊ pꝰ
dicere Pater noster ⁊ Aue maria deuo
te. cogitando ꝙ videtis xp̄m in gloria q̄
adoratur ab angelis. ⁊ minat̄ vobis. de
inde cogitando ꝙ videtis virginē mariā
ad dexterā filij sui dicatur Aue maria.
gratia plena dominꝰ tecuꝫ benedicta ⁊c̄
Idem in sero nec tradatis obliuioni prā
dium istud nec cenam. In dn̄ica dabitis
sibi maius prandium audiendo missam
completam ⁊ ꝙ sitis in confessione que
quasi est manuū ablutio ⁊ cum silentio
etc̄. Adorare christum verum deum ⁊
hominē debetis in hostia. Item semel in
anno debetis eam induere de nouo. istud
fit in confessione. vbi deponuntur vestes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

antique ꝛc̄ induuntur noue in pascate fa
cere magnū festum cōicando ꝛ isto mō
poteritis dare in iudicio regi christo bo-
num cōputū de filia sua qui faciet nos
magnos in paradiso. De illis aūt qui fa-
ciunt oppositum plus curando de carne
q̄ꝫ de anima. zelaui super iniquos pacem
peccatoꝝ videns. Quia non est respe-
ctus scꝫ mīe morti eoꝝ scꝫ damnationi
et firmamentum in plaga eoꝝ. In labo
re hoīm non sunt scꝫ per penitentiam. et
cum hominibꝫ non flagellabūtur. sed cū
demonibus. Dico secundo ꝛc̄ id est
domestica quando scilicet in domo vir v
xor ꝛ familia stant in bona pace ꝛ con-
cordia sine contentionibus. talis pax di-
citur domesticalis. sicut p̄ma dicitur per
sonalis. ad istam pacem fiendam ꝛ con-
seruandam sunt necessarie sex doctrine.
due sunt viri ad vxorem. ꝛ due vxoris
ad virum. ꝛ due viri ꝛ vxoris ad fami-
liam domus. Primo sciendu ꝙ vir
erga vxorem debet seruare dilectionem
et prouisionem. vir debet diligere vxo-
rem suā non despicere pro aliquo defe-
ctu exquo est proba femina Sunt aliqui
miseri qui solum diligunt vxores tantū
q̄ꝫtum durat panis nuptiaꝝ. ꝛ quando
sunt saciati de eis. despiciunt eas propt̄
ꝙ venit guerra in domo. Benedictus ē
homo qui illum amorē quē ostendit vxo
ri die vel ebdomada semper seruat. Se
cundo debet vir vxori prouisionem nō
enī debet deserere eam sed ei ꝓuidere.
non in vanitatibus quia si ip̄a sit vana
debet sibi dicere vir mulier damnabor
vobiscum ꝛc̄ quia vxores vane non so-
lum damnant se. sed viros eis consentiē
tes. Non potest vir dimittere vxorem
vt sit heremita vel religiosus consūma-
to matrimonio per carnalem copulā nisi
de licentia vxoris ip̄ius. ꝛ tunc fieri de-
bet de licentia p̄lati. ꝛ ꝙ vxor sit talis ꝙ
non sit suspicio peccandi ꝛc̄. Ideo dicit
scriptura. Viri diligite vxores vestras
sicut et christus dilexit ecclesiā ꝛ seip̄m
tradidit ꝓ ea vt illam sanctificaret. mun
dans eum lauacro aque in verbo vite.
vt exhiberet ip̄e sibi gloriosam ecclesiā
non habentē maculā aut rugam aut ali
q̄d ꝛc̄ ad Ephe. q̄nto. Vxor vero erga
virū debet habere duo scꝫ reuerentiam.
et diligentiā. Primo reuerētiā vt velit
ꝙ vir sit dn̄s al's si in oppositū fit. guerra
orit̄ in domo. qꝛ natura scriptā. lex diuīa
et hūana dictāt ꝙ vir sit dn̄s dom⁹ ꝛ ꝯ
naturā. legē diuinā. ꝛ hūanā ē ꝙ muli-
er sit dn̄a viri. Dicat̄ de v̄gīe maria pul-
cra ꝛ nobili ꝛc̄ cū q̄ꝫta reuerētia ꝛ hono
re loq̄bat̄ sponso suo ioseph pauperi seni
Jō dicit scriptura. Mulieres viris suis
subdite sint sicut dn̄o. qꝛ vir caput ē mu
lieris sicut xp̄s ē caput eccl'ie ad Ephe.
q̄nto. Nota vt dn̄o. nō cōtra dn̄m. q̄a
possꝫ q̄rere de corpe vxoris ꝙ mulier n̄
dꝫ cōsentire īmo deberet magl pati se oc
cidi qꝛ eēt martir an̄q̄ꝫ cōsentire ꝛc̄. Itē
dꝫ esse diligēs vt cōseruet illd̄ ꝙ vir lu
crat̄ cū magnis laboribꝫ ꝛ ꝑiculis. ne sit
dom⁹ vt sacc⁹ ꝑforat⁹ teneat domū et
se mūdā. qꝛ tūc vir diligit talē vxorem
et sic ē pax ī domo de ista diligentia Ec-
cle. xvi. Gratia mulieris sedule delega-
bit viꝝ suū ꝛ ossa illi⁹ impiguabit totaꝫ
facit eā pinguē. Tercō vir ꝛ vxor erga
familiā debēt hr̄e duo. Prīo circa fili-
os eruditionē. multi sūt qui dicūt suffi-
cit eis ꝙ dem filijs cibū ꝛ potū sed non
curāt eos erudire siue informare ꝛc̄. Di
cat̄ quō pueri dn̄t nutriri qꝛ sicut arbor
tenera vertit̄ ꝛc̄ sic pueri dū sūt parui h̄
maxīe cōpetit mr̄i qꝛ qn̄ pueri petūt pa-
nē de mane. bona mr̄. dꝫ dicere. mō fili
dicas Aue maria. scias ꝙ est vna regi-
na in celo etcetera. Modo flecte ge-
nua ꝛc̄. dicas Aue maria ꝛ ꝙ signo cru
cis signet se. ꝛ reformare debent paren
tes pueros ne mētiant̄. ne furēt̄ ne sint

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

contenciosi ⁊ ꝗ confiteant qñ sunt ḋnq̃ vel sex annoꝝ ⁊ ꝗ cõicent qñ sint. xij. an. debent parentes ducere eos ad ecclesiã vt audiãt missam ⁊c. Jõ dicit scriptura Patres nolite ad iracundiaꝫ supplicare filios vr̃os. sed educate illos ĩ disciplina ⁊ correctione dñi ad Eph. sexto. Culpa ē ortolani si arbores sunt tortuose quia parue poterant virigi Ita vos pentes estis ortulani. plantetis arbores bonas in viridario xpi scꝫ ecclesie Quo erga seruos ⁊ captiuos qꝫ debẽt eos inducere vt baptizent. vel vt cõfiteant. ꝗ audiãt missã dare opportunitatẽ audiendi missam ⁊ cõicandi tũc talis domus ē benedicta. facere oppositũ p̃dicti est maximũ pctm̃. Ecce q̃d dicit scriptura. Si quis suoꝝ ⁊ maxie domesticorum curã nõ habet ⁊ est infideli deterior prima ad Thimo. v. In hoc enĩ cõsistit pax domesticalis. scꝫ ꝗ vir habeat erga vxorem ⁊c. Epyloga breuit̃ talis domus habet pacẽ ⁊ dei benedictionẽ. Jõ dicit scriptura. O israel id est vir videns deum si in vijs dei ambulasses scꝫ in his q̃ diri habitasses vtiq̃ in pace sup terram Baruch iij. Dico tercio ⁊c id est vl'is p̃ma pax est p̃sonalis. scd̃a domesticalis tercia est vl'is qñ vna cõitas. villa seu ciuitas viuit in pace tunc est pax vl'is. Et ista pax est. p̃mo in corde. scd̃o ĩ ore. tercio in ope. In corde qñ nõ hñt inuidiã rancores nec malas voluntates adinuicem ⁊c plus enĩ est cõpatiendũ illis qui hñt officiũ seu regimẽ q̃ꝫ inuidendũ. q̃a hñt reddere rõnẽ de tantis sibi cõmissis sicut naui pclitanti cõpatit̃ ⁊ nõ inuidetur. Ita qui habent regimẽ populi sunt in mari fluctuanti in pericolo submergendi in inferno. intm̃ ꝗ nullus prudens anlxiare deberet ad regimẽ. filij dei ē qui p̃t euadere. Jõ cõpatiendus est potius q̃ꝫ inuidendũ Secũdo ista pax debet esse in ore loquẽdo ⁊ adinuicẽ salutãdo quia sicut p̃ fumũ fumeralis cognoscit̃ ignis domj. ita p̃ salutationes ignis pacis ⁊ dilectionis in corde existentis. q̃a cor nõ p̃t videri a nobis. Nullus dicat si loquat̃ mihi. loquar eis ⁊c. Dicatur quõ virgo maria p̃mo loquebat̃ crucifixoribꝫ filij sui. Tercio consistit in opere sint q̃stiones ⁊ litigia. aliqui sunt qui in paradiso inuenirent questiones ⁊c. Jõ apl'is. Jam q̃dẽ oratio delictũ est in vobis ꝗ iudicia habetis inter vos q̃re non magis iniuriã accipietis. q̃re non magis g̃ fraudẽ patimini sed vos iniuriã facitis ⁊ fraudatis p̃ma ad Corin. vi. ꝓpter ꝗ xp̃s p̃cipit si fieri p̃t ꝗ ex vobis est cũ oĩbus hoĩbꝫ pacẽ habete ad Ro. xij.

Feria secunda Sermo

Gratia spiritj sancti effusa est.

Verbũ istũ habet̃ textualiter in actibꝫ apl'oꝝ ca. x. officiat̃ in epl'a hodierna. Sermo noster ē de gratijs quas dat spũsanctus p̃sonis in quibus habitat. Ista materia est consequẽs ad materiã hesternã. hri enĩ fuit sermo de spũ sancto ⁊ de aduentu eiusdẽ et hodie est de eij effectu. Spero in dño iesu xpo ꝗ erit materia magne edificatõnis ⁊ cõsolatõis. Sed vt sit deo acceptabilis ⁊ gratiosa. nobis aũt meritoria ⁊ pficua. Salutet̃ virgo maria ⁊c. Pro breui introductione materie p̃dicãde. ⁊ declaracõne verbi, ꝓpositi. Scẽdũ ꝗ licet spũs scũs simul cũ pre ⁊ filio sit vnj deij. vnj dñs. vnj creator simplex. indiuisibilis. impermutabilis tũ effectj ⁊ gratie ab eo ꝓcedentes sunt diuerse. qꝫ omnes potẽtias aĩe implet diuersimode Declaret̃ p̃ similitudinẽ arboris vnicũ truncũ siue stipem hñtis sed post multiplicat̃ p̃ ramos ad fructificãdũ. ita spũs scũs vna p̃sona trinitatis. nõ est nisi vna

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf